

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти

СИЛАБУС

обов'язкового освітнього компонента

СУЧАСНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ

підготовки магістра

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія)

освітньо-професійної програми Середня освіта
(Географія. Економіка)

Луцьк – 2023

Силабус обов'язкового освітнього компонента «Сучасні методики навчання» підготовки магістра, підготовки магістра, галузі знань 01 Освіта, спеціальності 014.07 Освіта (Георгафія), освітньо-професійної програми Освіта (Георгафія. Еконоііка)

Розробник: Томашевська Ірина Петрівна, професор, кандидат педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Потапова А.Г.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри: Семенов О. С.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість годин/кредитів 4/120	Галузь знань 01 Освіта Спеціальність 014.07 Середня освіта (Географія) Освітня програма Середня освіта (Географія. Економіка) Освітній рівень Магістр	Обов'язковий	
		Рік навчання	
		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
		20	6
		Практичні заняття	
		16	6
		Самостійна робота	
		76	94
	Консультацій		
	8	14	
Форма контролю:		Іспит	
Мова навчання		Українська	

II. Інформація про викладача

Томашевська Ірина Петрівна

Науковий ступінь – кандидат педагогічних наук

Вчене звання – професор

Посада – професор кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

Контактна інформація 095-469-59-45, Tomashevskia.Iryna@vnu.edu.ua

Дні занять (<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>)

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація. Освітній компонент «Сучасні методики навчання» є важливим елементом професійної підготовки магістрів і складений відповідно до освітньо-професійної програми для здобувачів магістерського рівня підготовки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія).

У часі реформування системи освіти України, в умовах глобалізації та інтеграції, особливо актуальною є проблема професійної підготовки фахівців. Її розв'язання передбачає відродження українським суспільством національної ідеї, відкритості зарубіжному досвіду, впровадження перспективних технологій розвитку, навчання та викладання у закладах вищої освіти. У даному контексті пріоритетного та визначального значення набувають методики навчання.

Силабус з ОК «Сучасні методики навчання» є нормативним документом Волинського університету імені Лесі Українки, який розроблено на основі освітньо-професійної програми підготовки здобувачів магістерського рівня вищої освіти відповідно до навчального плану для ліцензованих спеціальностей денної та заочної форми навчання.

У межах цього освітнього компонента здобувачі продовжують формувати інтегральні, загальні, спеціальні (фахові) компетентності, особисті та професійні уміння і навички. По закінченню вивчення ОК здобувачі демонструватимуть навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших; зможуть застосовувати науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність навчального процесу, а також здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень

Силабус освітнього компонента укладено згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ECTS). Силабус визначає обсяги знань, якими повинен опанувати здобувач магістерського рівня вищої освіти відповідно до вимог освітньо-професійної програми; алгоритм вивчення навчального матеріалу ОК «Сучасні методики навчання»; необхідне методичне забезпечення, складові та технологія оцінювання навчальних досягнень здобувачів магістерського рівня освіти.

2. Пререквізити, постреквізити. Вивчення ОК ґрунтується на компетентностях, сформованих у межах навчальних дисциплін першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, достатніх для осмислення значущих питань процесу навчання та з урахування проблемного поля таких царин наукового знання: філософія, історія, психологія, соціологія, культурологія, логіка, право, інформатика тощо.

Предметом вивчення освітнього компонента є педагогічні закономірності, принципи, сучасні методи та засоби організації освітнього процесу у закладах освіти.

2. Мета і завдання освітнього компонента. Основна мета освітнього компоненту передбачає усвідомлення здобувачами вищої освіти сучасного стану та перспектив розвитку освіти в Україні, закласти базові основи інноваційної методики навчання та підготовка майбутніх фахівців до науково-педагогічної діяльності, сприяння у набутті практичних умінь педагогічної діяльності.

Завдання освітнього компонента «Сучасні методики навчання»:

- формування у майбутніх фахівців цілісної системи про організацію освітнього процесу у закладах освіти;
- опанування здобувачами освіти загальної картини сучасного освітнього простору;
- формування у здобувачів освіти потреби аналізувати освітній процес та прогнозування перспектив його розвитку в умовах використання сучасних методик навчання у різнорівневій системі освіти в Україні;

- формування у здобувачів освіти сучасного професійно-педагогічного світогляду, здатності виявляти готовність до використання інноваційних методик активного навчання;
- формування позитивної мотивації здобувачів освіти до педагогічної діяльності та практичному застосуванню сучасних методик навчання у майбутній педагогічній діяльності.

4. Результати навчання (компетентності)

Компетентності, що формуються за результатами вивчення освітнього компонента «Сучасні методики навчання»:

Інтегральна компетентність:

Здатність у професійній діяльності розв'язання складних задач з організації та провадження освітнього процесу вчителем географії та економіки ЗЗСО, зумовлених завданнями і особливостями новітніх інноваційних методик і підходів навчання географії та економіки; розвиток у здобувачів особистісних, світоглядних, управлінських і професійних здібностей та вмінь їх практичного використання у роботі за предметною спеціальністю.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлюючого, сповідуючого та примножуючого загально-цивілізаційні цінності демократичного суспільства (морально-етичні, культурні, гуманістичні, доброчесності тощо).

ЗК 2. Здатність самовдосконалюватися, постійно підвищувати кваліфікацію із розумінням предметної області обраної професії, її основних концепцій, понятійно-термінологічного апарату та місця у загальній системі знань про природу і суспільство.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою, уміти комунікувати з іншими, логічно викладати свою думку як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні сучасні технології у науковій, освітній, просвітницькій та громадській роботі, абстрактно мислити та системно аналізувати і узагальнювати інформацію в галузі предметної діяльності.

ЗК 5. Вміння виявляти та вирішувати у професійній діяльності проблемні задачі, приймати науково-обґрунтовані управлінські рішення.

ЗК 6. Здатність набувати лідерських навичок, соціально-відповідально розвивати управлінські здібності, планувати свою роботу у всіх сферах життєдіяльності.

ЗК 7. Здатність працювати в команді, виконувати дослідження в групі під керівництвом лідера.

Фахові компетентності:

Компетентність у сфері педагогічної діяльності:

ФК 1. Набуття предметно-географічних, предметно-економічних, природознавчо-наукових, психолого-педагогічних компетентностей, оволодіння фундаментальними знаннями з дисциплін географічної та

економічної наук на різних просторових рівнях (глобальному, національному і локальному), методологією географічних та економічних досліджень взаємозв'язків у складній системі «Людина–Природа–Суспільство» в контексті досягнення цілей збалансованого розвитку.

ФК 2. Здатність до постійного професійного самовдосконалення, вивчення і креативного застосування досягнень національної та світової географічної та економічної науки в науковій і педагогічній діяльності.

ФК 3. Здатність до професійної науково-дослідницької та практичної діяльності, в т. ч. щодо виконання польових та камеральних природознавчих і суспільно-економічних географічних досліджень, аналізу та інтерпретації отриманих результатів, оформлення наукового звіту, презентації результатів дослідження, впровадження їх у практику.

ФК 6. Здатність застосування новітніх інформаційних технологій та методів швидкого пошуку необхідної професійної інформації, вміння її аналізу та опрацювання з метою напрацювання і до подальшого розвитку географічно-економічної освіти та науки.

ФК 7. Здатність на глобальному, регіональному і локальному рівнях аналізувати в часі і просторі взаємопов'язані природні процеси і явища. Здатність логічного і світоглядного мислення в процесі освітньої, наукової і громадянської діяльності, осмислювати взаємозв'язки і закономірності в еколого-, гео-, економіко-соціо-просторі.

ФК 8. Здатність застосовувати географічні та економічні знання у міждисциплінарному та міжгалузевому контекстах. Здатність застосування теоретичних знань для вирішення практичних проблем на регіональному і національному рівнях, зокрема проводити просвітницьку діяльність щодо вирішення проблем взаємодії суспільства і природи в контексті збалансованого розвитку.

ФК 9. Набуття високих морально-етичних цінностей і здатність особи здійснювати професійну діяльність орієнтовану на формування в Україні європейських якостей життя.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1. Знання основних законів, закономірностей, понять та наукової термінології новітніх напрямків сучасної географічної та економічної освіти та науки; знання системи освіти та науки України, стану її інтегрування в європейський простір.

ПРН 3. Знання принципів, методів, закономірностей, структури педагогічного процесу, новітніх освітніх засобів і технологій, які є придатними для викладання в ЗЗСО та в профільній школі.

ПРН 4. Знання за даною освітньою програмою, які необхідні для роботи в традиційних сферах застосування: вчителем географії та економіки в ЗЗСО, викладачем географічних дисциплін у вищій школі, спеціалістом-географом у наукових установах, державних природоохоронних структурах та ресурсних департаментах при облдержадміністрації або відділах органів державної влади та місцевого самоврядування, а також у підприємницьких структурах, що потребують фахівців-географів.

ПРН 5. Знання основних механізмів управління природокористуванням, в тому числі менеджменту природоохоронними територіями.

ПРН 6. Знання системи державного управління природокористуванням на національному, регіональному і локальному рівнях, суб'єктів моніторингу та їх основних функціональних обов'язків, а також відповідної законодавчо-нормативної бази. Знання суспільної географії України та світу.

ПРН 10. Застосовувати новітні освітні методики і технології для формування в учнів школи предметних компетентностей, набуття сучасних уявлень про географічну оболонку Землі як середовище життєдіяльності людства, її структуру, природні багатства різних континентів, країн світу, України та її регіонів.

ПРН 11. Уміння самостійно організовувати краєзнавчі екскурсії, польові природознавчі дослідження та спостереження, які необхідні для проведення практичних занять з географії та природознавства, в школі, а також для проведення позашкільної краєзнавчої роботи, формування у молоді відповідального ставлення до екологічного стану довкілля.

ПРН 12. Здатність у фаховій діяльності діяти і приймати відповідальні інноваційні рішення в ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов та вимог.

Soft skills: Системне, аналітичне та критичне мислення (здатність знаходити та аналізувати факти, події, зміни, визначати пріоритетні та другорядні елементи у системі); комунікативні навички (готовність до вільної комунікації з учасниками освітнього процесу, вміння доносити свою думку колегам зрозуміло і ввічливо, вміння публічного виступу); навички командної роботи (здатність до роботи з оточуючими людьми, до ведення переговорів, до досягнення компромісів); лідерство (здатність очолити групу, вести її за собою, нести відповідальність за колективну діяльність, у т.ч. за невдачі); креативність (потреба у творчості та естетичний смак); адаптивність та крос-функціональність (здатність адаптуватися до умов, що швидко змінюються та є непередбачуваними і адаптуватися до різних життєвих обставин, оперативно вирішувати освітні завдання в кризових умовах); емоційний інтелект (здатність розпізнавати емоції у себе та інших людей, розуміння причин зміни емоційного стану, здатність приборкувати емоції); навички тайм-менеджменту (уміння планувати свій час, здатність фокусуватися на головному, здатність боротися з прокрастинацією).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

Підготовка здобувачів освіти з ОК «Сучасні методики навчання» потребує використання активних методів навчання, які наближують навчальний процес до реальних професійно-педагогічних ситуацій. Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є лекції, семінарські та практичні заняття, консультації.

Важливим елементом опанування професійними знаннями є самостійна робота здобувачів вищої освіти, що проводиться у час, вільний від аудиторних занять. Під час вивчення освітньої компоненти студенти працюють з науково-методичною інформацією, спираючись на положення нормативно-правової бази з регулювання діяльності ЗВО, законодавства у галузі вищої освіти з використанням друкованих видань та мережі Інтернет, виступають з

доповідями і презентаціями, моделюють різні формати професійного спілкування (лекція, семінар, практичне заняття, контрольна робота).

Самостійна робота: робота з підручником, посібником, критичний огляд наукових публікацій за обраною темою, пошук інформації в Інтернет-джерелах.

Методи контролю: індивідуальне та фронтальне опитування (усне), контрольна робота (письмова), модульний контроль (тести), контроль за темами, що винесені на самостійне опрацювання (КР або реферат).

Методи самоконтролю: самостійний пошук помилок, уміння самостійно критично оцінювати свої знання (*самооцінка*), визначати пріоритетні напрямки власного навчального процесу, самоаналіз.

Силабусом передбачено такі проекти для формування професійної компетентності: виступи-інформування за темами семінарських занять, проекти (презентації).

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Засоби навчання: комп'ютер з використанням мультимедійних засобів, навчально-методичне забезпечення освітнього компонента (підручники, посібники, методичні вказівки) та інформаційні ресурси (Інтернет ресурси, а саме робота з сайтами МОН України; інституційний репозиторій ВНУ імені Лесі Українки, посилання ОК на платформі Moodle, Microsoft Teams).

5. Структура освітнього компонента

Таблиця 1

№ п/п	Назва теоретичних розділів	Кількість годин				
		Усього	Лекції	Практичні	Самостійна робота	Консультації
Змістовий модуль I. Методики навчання як компонент організації навчального процесу у закладах освіти України						
1.	Розвиток системи освіти в контексті глобалізаційних процесів: Україна і світ. Нова парадигма освіти.	12	2	2	8	
2.	Діяльнісна, системна та компетентнісна обумовленість процесуальної складової навчального процесу. Сучасні освітні траєкторії в МСКО	12	2	2	8	2
3.	Сучасний зарубіжний досвід активізації навчального процесу у закладах освіти.	10	2		8	2
Разом за змістовим модулем I		34	6	4	24	4
Змістовий модуль II. Методологічні основи активізації навчального						

процесу. Інноваційні методики навчання у закладах освіти						
4.	Наукові підходи та практичний досвід запровадження інноваційних методик навчання у ЗО.	14	2	2	6	
5.	Організація проблемного та впровадження конкурентного навчання, види інтенсивних технологій	12	2	2	8	
6.	Технології аналізу ситуації для активного навчання, метод кейсів, ігрове проектування.	12	2	2	8	
7.	Тренінгові і консалтингові методи у навчальному процесі.	12	2	2	8	
8.	Застосування дистанційних та медіа технологій навчання як інновація у освітньому процесі.	12	2	2	6	2
9.	Розвиток пошуковості та наукової творчості здобувачів освіти засобами інноваційних методик навчання	12	2	2	8	
10	Психолого-педагогічні засади організації самостійної навчально-пізнавальної діяльності .	12	2		8	2
	Разом за змістовим модулем 2	86	14	12	52	4
	Іспит					
	Усього годин	120	20	16	76	8

Тематика практичних занять

Таблиця 2

№ з/п	Тема заняття	Кількість годин	Форма контролю /Бали
Змістовий модуль I. Методики навчання як компонент організації навчального процесу у закладах освіти України			
1.	Тема 1. Нові концептуальні засади освітнього процесу. 1. Інноваційні процеси у контексті реформування системи освіти в Україні. 2. Цілісна структура процесу навчання 3.Результативність, ефективність та оптимальність навчання у закладах освіти. 4. Характерні відмінності традиційного та інноваційного навчання.	2	ДС, РМГ, УО, ІРС/ 5
2.	Тема 2. Модульні технології як відкриті системи навчання 1.Особливості та принципи модульного навчання у вищій школі. 2. Методологічні аспекти організації модульно-рейтингового навчання.	2	ДС, РМГ, УО, ІРС/ 5

	3. Умови для організації модульного навчання. 4. Організація навчально-пізнавальної діяльності студентів відповідно до психологічних та індивідуальних особливостей.		
Змістовий модуль II. Методико-технологічні основи активізації освітнього процесу. Сучасні інноваційні методики навчання			
3.	Тема 3. Методи активізації пізнавальної діяльності студентів, дидактичні вимоги до проведення занять 1. Дидактична мета інноваційного заняття. 2. Види інновацій в лекції (проблемна, бінарна, лекція-діалог, рефлексивна та ін.). 3. Традиційні та інноваційні нетрадиційні семінарські, практичні (лабораторні) заняття.	2	ДС, РМГ,У О, ІРС/ 5
4.	Тема 4. Метод проєктів як різновид інноваційних педагогічних технологій. 1. Поняття про проєкт. Сутність методу проєктів. 2. Історія виникнення методу проєктів, значення проєктів. 3. Етапи організації проєктної діяльності 4. Технологія роботи над проєктом. 5. Особливості використання проєктної технології.	2	ДС, РМГ,У О, ІРС/ 5
5.	Тема 5. . Технології дистанційного навчання 1. Поняття про дистанційне навчання. Класифікація інформаційних технологій дистанційної освіти. 2. Особливості технологій дистанційного навчання. Проєктування та реалізація навчання в мережі Інтернет. 3. Принципи дистанційного навчання.	2	ДС, РМГ,У О, ІРС/ 5
6.	Тема 6. Технології аналізу ситуації активного навчання, метод кейсів, ігрове проєктування 1. Інноваційні методи інтерактивного навчання 2. Переваги методу кейсів 3. Організація методу проблемних ситуацій 4. Мозковий штурм у навчальному процесі 5. Банк педагогічних ідей як організаційна форма інноваційного освітнього процесу.	2	ДС, РМГ,У О, ІРС/ 5
7.	Тема 7. Технології дослідницького (евристичного) навчання у вищій школі. 1. Основні принципи, зміст та засоби дослідницького (евристичного) навчання. 2. Варіанти технологій навчання на основі навчального дослідження студента. 3. Педагогічні технології та форми евристичного навчання. 4. Способи варіативного оцінювання навчально-пізнавальної діяльності за евристичним навчанням.	2	ДС, РМГ,У О, ІРС/ 5
8.	Тема 8. Застосування дистанційних та медіа технологій навчання як інновація у освітньому процесі. 1. Сутність мультимедійних технологій. Переваги та недоліки мультимедійних технологій. 2. Освітні веб-квести. Мультимедійні презентації. 3. Використання мобільних додатків Socrative, Kahoot та інші у навчанні. 4. Віртуальні екскурсії, віртуальні лабораторії.	2	ДС, РМГ,У О, ІРС/ 5

Види підсумкових робіт. Бал. Модульна контрольна робота 1 Т/30
Модульна контрольна робота 2 Т/30

Примітки: 1 Teams, Zoom – може застосовуватися одна із платформ або їхній симбіоз для здобувачів освіти з індивідуальним планом навчання та/або під час реалізації освітнього процесу в Університеті в дистанційному режимі, відповідно до Положення про електронний курс навчальної дисципліни у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, наказів ректора.

Методи та форми контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, аналітичне есе, УО – усне опитування.

Заочна форма навчання

Таблиця 3

№ п/п	Назва теоретичних розділів	Кількість годин					Форма контролю /Бали
		Усього	Лекції	Практичні	Самостійна робота	Консультації	
Змістовий модуль І. Методики навчання як компонент організації навчального процесу у закладах освіти України							
1.	Розвиток системи освіти в контексті глобалізаційних процесів: Україна і світ. Нова парадигма освіти.	20	2		16	2	
2.	Сучасний зарубіжний досвід активізації навчального процесу у закладах освіти.	18		2	14	2	ДС, РМГ,У О, ІРС/ 10
					СР (рефе рат)		10
	Разом за змістовим модулем І	38	2	2	30	4	
Змістовий модуль ІІ. Методологічні основи активізації навчального процесу. Інноваційні методики навчання у закладах освіти							
4.	Наукові підходи та практичний досвід запровадження інноваційних методик навчання у ЗО.	14			10		

5.	Організація проблемного та впровадження конкурентного навчання, види інтенсивних технологій	12	2		8	2	
6.	Технології аналізу ситуації для активного навчання, метод кейсів, ігрове проектування.	12			10	2	
7.	Тренінгові і консалтингові методи у навчальному процесі.	12		2	8		ДС, РМГ,У О, ІРС/ 5
8.	Застосування дистанційних та медіа технологій навчання як інновація у освітньому процесі.	12	2		8	2	
9.	Розвиток пошуковості та наукової творчості здобувачів освіти засобами інноваційних методик навчання	12		2	10	2	ДС, РМГ,У О, ІРС/ 5
10	Психолого-педагогічні засади організації самостійної навчально-пізнавальної діяльності .	12			10	2	
					СР (реферат)		10
						КР-1 КР-2	30 30
	Разом за змістовим модулем 2	82	4	4	64	10	
	Іспит						
	Усього годин	120	6	6	94	14	

VI. Політика оцінювання

Політика виставлення балів.

Оцінювання знань здобувачів освіти з ОК «Сучасні методики навчання» здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового модульного контролю освітніх досягнень згідно «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки».

(https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Polozh_pro_otzin_94.pdf).

Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень здобувачів освіти. Завдання підсумкового модульного контролю – перевірка розуміння і засвоєння здобувачами освіти програмового матеріалу загалом, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання засвоєних знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми ОК тощо.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою: 40 балів – поточне оцінювання, 60 балів – підсумкове оцінювання (іспит).

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має метою перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема усне опитування, захист проєктів, виступи на практичних заняттях, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних науково-дослідних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем тощо. Максимальний бал (5 балів) за кожну з форм роботи визначено у таблиці 2 силабусу освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми. За активність на заняттях здобувач освіти може додатково отримати до 20 % максимального поточного балу, однак при цьому сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати, як правило, 40 балів при підсумковому контролі – іспит.

Об'єктом оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти є структурні компоненти їх навчальної діяльності. При цьому аналізу підлягають такі компоненти:

- *змістовий компонент* (знання про об'єкт вивчення): повнота, правильність, логічність, усвідомленість, вербалізація, застосування знань;
- *операційно-організаційний компонент* (дії та способи дій – предметні, розумові, загальнонавчальні);
- *емоційно-мотиваційний компонент* (ставлення до навчання): характер, сила, дієвість і сталість даного компоненту.

Поточний контроль з ОК включає поточне, тематичне оцінювання (з тем, визначених для аудиторного обговорення і самостійного опрацювання) та модульний контроль (усього 2 контрольні роботи).

Поточний і тематичний контроль передбачає оцінювання:

- прочитання навчально-методичних і довідкових матеріалів;
- участі в дискусії під час лекційних занять;
- підготовки виступу до занять із презентацією (чи без);
- виконання творчих самостійних завдань на основі перегляду медіа тексту з теми обговорення тощо.

Модульний контроль проводиться у тестовій комбінованій формі (комп'ютерне чи на паперових носіях) та виконання проєктного/творчого завдання (усно/письмово).

Підсумковий контроль навчальної діяльності здобувачів освіти здійснюється у формі іспиту за результатами поточного контролю, тематичного оцінювання, виконання самостійних дослідницьких/творчих завдань, модульного контролю.

Оцінювання якості знань здобувачів освіти в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Загальна оцінка складається з оцінки за результатами модульного контролю. Модульний контроль проводиться у процесі занять шляхом аналізу показників поточної успішності та письмової контрольної роботи.

В кожному варіанті є 2 теоретичні питання. Правильна відповідь за кожне теоретичне питання оцінюється по 30 балів. За допомогою відповідей на 2 теоретичні питання оцінюється ступінь засвоєння пройденого матеріалу за максимальною рейтинговою оцінкою – 60 балів.

До оцінки за результати відповіді на 2 теоретичні питання додаються оцінки за активність студента на заняттях та результати поточних тестувань протягом практичних занять, максимально 20 балів.

Якість самостійної роботи (зміст та захист проєкту або презентації) теж оцінюється до 20 балів (10 балів за зміст, 10 балів за захист).

Шкала контролю змістового модулю

Показники	Бали
<u>Змістовий модульний контроль:</u>	0-60
<u>Поточний модульний контроль:</u>	
<i>Письмове опитування</i> (за правильну відповідь нараховується по 30 балів за кожне з 2-ох теоретичні питання)	
<i>Бали за активність на практичних заняттях</i> (за результатами тестового контролю (5 тестів) на кожному практичному занятті за кожен правильну відповідь нараховується 1 бал, береться середній бал за оцінювання усних відповідей і тестових занять з усіх занять, що множиться на коефіцієнт 4)	0-20
<i>Бали за якість самостійної роботи:</i> підготовка та захист проєкту або презентації за обраною темою	0-20
Загальна оцінка	100

Контроль теоретичної підготовленості

Теоретична підготовленість перевіряється і оцінюється за результатами усної або письмової відповіді на контрольні питання, що складені у відповідності до змісту навчальної програми.

Нарахування балів за теоретичну підготовленість здобувачів освіти на модульній контрольній роботі

Ба ли	Критерії оцінки
30	якщо відповідь повна і правильна, з прикладами та поясненнями якщо відповідь повна і правильна, але є лише окремі приклади або пояснення;
25	якщо відповідь по суті правильна, але не повна;
20	якщо відповідь викладена не повно і з помилками;
15	якщо відповідь обмежується визначенням окремих понять;
10	якщо відповідь обмежується визначенням окремих понять, з помилками;
5	якщо відповідь не розкриває суті або не зроблена спроба відповісти на поставлені запитання
0	

Політика викладача щодо здобувача освіти

Для одержання високого рейтингу необхідно виконувати наступні умови:

- не пропускати навчальні заняття, не спізнюватися на них та не займатися сторонніми справами на заняттях;

- чітко й вчасно виконувати навчальні завдання та завдання для самостійної роботи;
- виключати мобільний телефон під час занять і під час контролю знань;
- брати участь у контрольних заходах (поточний, модульний, підсумковий та контроль самостійної роботи).

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із деканатом та керівником курсу.

Політика щодо академічної доброчесності.

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення принципів академічної доброчесності:

- виконувати усі поточні завдання та підсумковий контроль самостійно без допомоги сторонніх осіб;
- списування під час контрольних заходів (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв) заборонено;
- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;
- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів;
- не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Самостійно вивчати матеріал пропущеного заняття, за умов не виконання завдань практичних занять відпрацювати їх під керівництвом викладача та захистити у час передбачений графіком консультацій викладача.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (до -25 %). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Неформальна освіта при викладанні освітнього компонента

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» (https://ed.vnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/11/1_%D0%92%D0%B8%D0%B)

Сертифікати участі у майстер-класах (семінарах, курсах тощо) на тематику, яка відповідає темам курсу, є достатньою підставою для зарахування відповідних тем.

Пропоновані курси на онлайн платформах для самоосвіти

Освітні інструменти критичного мислення. Онлайн платформа [Prometheus](#).

Критичне мислення для освітян. Онлайн платформа [Prometheus](#)

Медіаграмотність: практичні навички. Онлайн платформа [Prometheus](#)

Думай інакше: Зламай перешкоди на шляху до навчання та відкрий свій прихований потенціал. Онлайн платформа [Prometheus](#)
Впровадження інновацій в школах. Онлайн платформа [Prometheus](#)
Дизайн-мислення в школі. Онлайн платформа [Prometheus](#)

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться наприкінці семестру у вигляді іспиту, що дає можливість визначити кінцеву ступінь засвоєння навчального матеріалу.

Рейтингову кількість балів здобувача освіти формують бали, отримані за дві модульні контрольні роботи, які проводяться у тестовій комбінованій формі (комп'ютерне чи на паперових носіях) (максимум – 60 балів) та виконання завдань тем змістових модулів (максимум – 40 балів).

Якщо у підсумку виконання всіх видів навчальної роботи з даного освітнього компонента здобувач набирає не менше 75 балів, то, за письмовою згодою студента, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з освітнього компонента. У випадку незадовільної поточної семестрової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, здобувач складає іспит. При цьому бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. Оцінка за екзамен визначається в балах (від 0 до 60) за результатами виконання екзаменаційних завдань. В білеті 3 завдання, кожне з яких оцінюється у 20 балів.

На екзамен виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

До екзамену не допускається здобувач вищої освіти, який набрав менше ніж 20 балів за навчальну роботу впродовж семестру, не виконав і не здав усі практичні завдання, не відвідував без поважних причин більшу частину лекцій.

Питання до підсумкового контролю.

1. Охарактеризуйте значення вихідних термінів метод, методика, метод викладання, у контексті дидактики і педагогіки вищої школи
2. Охарактеризуйте предмет і завдання методики викладання у вищій школі.
3. Охарактеризувати головні положення методики викладання у вищій школі, сутність, функції та значення її у досягненні головної мети в освітньому процесі.
4. Визначити специфіку професійної педагогічної діяльності викладача вищої школи
5. Охарактеризувати вимоги до спеціальних знань і вмінь викладача
6. Охарактеризувати основні нормативні документи програмно-методичного забезпечення освітнього процесу.
7. Охарактеризувати компетентнісний підхід у системі вищої професійної освіти

8. Охарактеризувати принципи структурування змісту дисципліни у вищій школі.
9. Охарактеризувати навчально-методичний комплекс дисципліни
10. Охарактеризувати дидактичні вимоги до вибору методів навчання.
11. Визначити сутність активізації навчальної діяльності здобувачів освіти
12. Охарактеризувати сучасні інтерактивні методи навчання як фактор інтенсифікації навчання.
13. Визначити класифікацію методів викладання у структурі процесу навчання у вищій школі
14. Охарактеризувати методи кооперативного навчання у вищій школі.
15. Охарактеризувати методи колективно-групового навчання у вищій школі.
16. Охарактеризувати дискусійні методи навчання у вищій школі.
17. Охарактеризувати ігрові методи навчання.
18. Охарактеризувати матеріальні та ідеальні засоби навчання
19. Визначити сутність поняття «інновації» відносно вищої освіти
20. Охарактеризувати індивідуально-авторські методики викладання.
21. Охарактеризувати проведення «майстер-класів» з метою презентації найкращого педагогічного досвіду.
22. Охарактеризувати педагогічні творчі майстерні.
23. Охарактеризувати підготовку та проведення відкритого заняття.
24. Охарактеризувати методи і завдання індивідуального вдосконалення викладання.
25. Охарактеризувати лекцію як провідну форму організації навчально-пізнавальної діяльності студентів.
26. Охарактеризувати функції та види лекцій
27. Визначити структуру та етапи підготовки до лекції
28. Охарактеризувати основні вимоги до лекції
29. Визначити критерії для оцінки якості лекції
30. Визначити призначення семінарських, практичних та лабораторних занять, їх цілі та завдання.
31. Охарактеризувати методичні вимоги до підготовки та організації практичного заняття.
32. Визначити види семінарських занять та методичні вимоги до їх підготовки та організації
33. Визначити порядок підготовки і проведення семінарів в активній та інтерактивній формі
34. Визначити мету, види та зміст самостійної роботи здобувачів освіти у вищій школі
35. Охарактеризувати аудиторну та позааудиторну самостійну роботу здобувачів освіти
36. Охарактеризувати умови ефективності самостійної роботи здобувачів освіти
37. Охарактеризувати мету та принципи контролю в освітньому процесі закладів вищої освіти
38. Охарактеризувати види контролю навчальних досягнень здобувачів освіти
39. Охарактеризувати форми, методи та прийоми педагогічного

контролю. 40.Охарактеризувати контроль за виконанням самостійної роботи здобувачів освіти.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітньої компоненти, де формою контролю є іспит

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та Інтернет-ресурси Методичне та наочно-технічне забезпечення ОК

У процесі вивчення освітньої компоненти використовується система інформаційних ресурсів: дидактичні, програмні, інтернет-мережа, бібліографічні, бібліотечні.

Серед них нормативно-правова база (закони, постанови, положення, накази) : сайти Міністерства освіти і науки України, Міністерства аграрної політики України, інтернет-ресурси, періодичні видання, наукові праці професорсько-викладацького складу, тези та матеріали наукових конференцій.

Наочні засоби:

1. Мультимедійні презентації у програмі Microsoft Office Power Point
2. Відеоматеріали з каналу Youtube
3. Зразки друкованих медіа джерел, схематизованих навчально-методичних матеріалів і довідкових статей.
4. Роздавальні матеріали – табличні й схематичні основи, інфографіка тощо.

Технічні засоби:

1. Персональні smart-пристрої для виконання завдань з освітньої платформи Moodle.
2. Колонки для звукового відтворення відео.
3. Мультимедійний проектор для демонстрації слайдів.
4. Ноутбук чи інший комп'ютерний пристрій.

Основна

1. Андрущенко Н. О. Використання інтерактивних методів навчання у закладах вищої освіти. *Інтерактивний освітній простір ЗВО : матеріали міжвузівського науково-практичного вебінару*. Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2018. С. 7–10.
2. Антонова О., Фамілярська Л. Використання цифрових технологій в освітньому середовищі закладу вищої освіти. *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*. 2019. С. 10–22
3. Ашиток Н., Галь Ю. Проблеми впровадження цифрових технологій в дистанційне навчання у вищій школі. *Молодь і ринок*. 2021. № 11–12. С. 33–38. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2021_11-12
4. Балахтар, В. Вплив інформаційно-комунікаційних технологій на формування професійної компетентності особистості фахівця соціальної роботи. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 66(4). С. 93–104. <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/2066/1365>.
5. Барановська Л. В. Формування комунікативної компетентності майбутніх викладачів закладів вищої освіти з використанням інноваційних освітніх технологій. 2021. Київ. 52 с.
6. Вакалюк Т. А. Хмарні технології в освіті. Навчально-методичний посібник для студентів фізико-математичного ф-ту. Житомир : вид-во ЖДУ, 2016. 72 с.
7. Гусак П. М., Гусак Л. Є. Компетенції і компетентності у підготовці фахівця. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія*. Вінниця: Нілан ЛТД, 2015. Вип. 43. С. 7-11.
8. Дембіцька С. В., Кобилянський О. В., Пугач С. С. Використання методів активного навчання в процесі підготовки майбутніх фахівців. *Актуальні дослідження в соціальній сфері*. Одеса, 2020. С. 135–137.
9. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підручник. Київ : Академвидав. 2015. 304 с.
10. Іванюк Т. STEM як освітній ресурс ХХІ століття. *STEM-освіта та шляхи її впровадження в навчально-виховний процес*. Тернопіль, 2017. С. 14-18.
11. Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри змін. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 304 с.
12. Соколюк О. Вплив VR/AR на технології навчання й освітянські практики. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2021. Випуск 60. С. 108–116.
13. Сорока В. Перспектива використання блокчейну як різновиду сучасних цифрових технологій у вищій та професійній освіті. *Збірник наукових праць VIII міжнародної науково-практичної конференції*. Київ, 2020. С. 173-176.
14. Стойка О. Я., Матейчук Д. Сучасні підходи до впровадження цифрових технологій в освітній процес ЗВО. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького*

державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич. 2022. Вип. 62. Т. 2. С. 297–301.

15. Тарнавська Т. Цифрові технології у навчальній, дослідницькій та інноваційній діяльності закладів вищої освіти. *Наукові записки Сер.: Психолого-педагогічні науки*, № 2. С. 110-117.

Додаткова

16. Биков В., Спірін О., Пінчук О. Сучасні завдання цифрової трансформації освіти. *Вісник кафедри «ЮНЕСКО» «Неперервна професійна освіта XXI століття»*. 2020. № 1 (1). С. 27–36. URL: <https://www.unesco-journal.com.ua/index.php/journal/article/view/>

17. Єгоров І. А. Інноваційне табло Європейського Союзу та визначення місця у ньому України. *Вісник НАН України*. 2016 № 5. С. 87-91.

18. Інновації у вищій освіті: вітчизняний і зарубіжний досвід: навч. посіб. / за ред. І. В. Артёмов, І. П. Студеняк, Й. Й. Головач, А. В. Гусь. Ужгород : ПП «АУТ-ДОР-ШАРК», 2015. 360 с.

19. Інтерактивна лекція, або Як перетворити виклад матеріалу на досвід навчання. 2021. URL: eit-blog.ucu.edu.ua/vykladannya/interaktyvna-lektsiya-aboyak-peretvoryty-vyklad-materialu-na-dosvid-navchannya.

20. Ковальчук, В. Методичні рекомендації щодо застосування ігрових технологій в процесі викладання дисциплін соціально-гуманітарного циклу. Київ : Видавничо-редакційний відділ НУБіП України, 2017.

21. Курильчук М. Майбутнє вже настало: що таке смарт-технології та для чого вони потрібні. *Вікенд*, 29 серпня 2019. URL: <https://weekend.today/kolonki/sho-takesmart-tehnologii-ta-dlja-chogo-voni-potribni.htm>

22. Лебедева І. А. Мейкерство як інноваційний підхід впровадження STEMосвіти. Київ, 2018. URL : <https://abetkaland.in.ua/mejkerstvo-innovatsijnyj-pidhidvprovadzheniya-stem-osvity/>

23. Микитенко П. В., Галицький О. В. Використання сучасних хмарних технологій у навчальному процесі закладу вищої освіти. *Освітній дискурс*. 2021. Випуск 33 (5). С. 7–17.

24. Огреніч М. А. Інтерактивна лекція як одна з новітніх форм навчання. 2017. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/2945/1/Ogrenich.pdf>.

25. Пасічник О. О. Сучасні технології навчання як засіб самореалізації студентів в освітньому середовищі ЗВО. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2019. Вип. 69. С. 162-166.

26. Поясок Т. Б., Беспарточна О. І., Костенко О. В. Сучасні технології освітнього процесу: інтерактивний навчальний посібник. Кременчук : ПП Щербатих О. В., 2020. 228 с.

27. Толмач, М. 2021. Цифрові технології в освіті: можливості й тенденції застосування. *Цифрова платформа: інформаційні технології в соціокультурній сфері*. № 4(2). С. 159-171. <https://doi.org/10.31866/2617-796X.4.2.2021.247474>

28. Форум «Досконалість викладання і навчання у вищій освіті» 2021. (2021). <https://www.britishcouncil.org.ua/programmes/education/teaching-excellence-programme/te-forum-2021>
29. Янкович О. І. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навчально-методичний посібник. Тернопіль : ТНПУ імені В. Гнатюка, 2015. 212 с.

Інтернет-ресурси

1. Prometheus : платформа масових відкритих онлайн курсів. URL: <https://prometheus.org.ua/>
2. Креативність та освіта: чому це має значення. ВИЩЕ : Спільнота для навчання та викладання. URL: http://gohigher.org/creativity_and_education
3. Національна доктрина розвитку освіти в Україні. URL: <http://ocvita.in.ua/index.php?option>. Загол. з екрана.